

Prezydent RP Andrzej Duda w Domu Weterana Polskiego w Nowym Jorku

Jubileusz 100-lecia istnienia Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce był chlubną okazją do wizyty Prezydenta RP Andrzeja Dudy w siedzibie SWAP, niezależnej, samopomocowej organizacji byłych polskich żołnierzy, działającej nieprzerwanie od 1921 r., powstałej w USA na zjeździe w Cleveland, OH.

Prezydent RP Andrzej Duda na spotkaniu z członkami Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce w odnowionej siedzibie SWAP w jubileusz 100-lecia istnienia organizacji

W piątek, 24 września 2021 r., piękny dzień wczesnej jesieni w Nowym Jorku, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda wraz z Małżonką Agatą Kornhauser-Duda złożyli wizytę w Domu Weterana Polskiego na Manhattanie.

Siedziba SWAP przy 119 East 15th Street znajduje się w centrum metropolii nowojorskiej, tuż przy Union Square, w sąsiedztwie szkoły aktorskiej Lee Strasberg Theatre and Film Institute; legendarnej sali balowej i koncertowej Irving Plaza; i teatru Off-Broadway Vineyard Theatre.

Wizyta w siedzibie organizacji weteranów zamknęła pobyt Prezydenta Dudy w USA, który wystąpił w debacie generalnej 76. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

W progach odnowionej siedziby, Prezydencką Parę przywitani gospodarze wydarzenia: p.o. komendant naczelny SWAP Tadeusz Antoniak, naczelna prezeska Zarządu Głównego Korpusu Pomocniczego Pań Helena Knapczyk i adiutant generalny SWAP Marek Chrościelewski. Pani Helena Knapczyk wręczyła bukiet białych i czerwonych róż.

Naczelną prezeską Korpusu Pomocniczego Pań Helena Knapczyk wita Prezydencką Parę w progach siedziby SWAP

Dostojni goście odwiedzili Muzeum Tradycji Oręża Polskiego, które wraz z całym locum przeszło kapitalną renowację. Po muzeum oprowadzał ich archiwista i redaktor miesięcznika „Weteran” Teofil Lachowicz, którego Prezydent Duda, poprzedniego dnia podczas spotkania z Polonią w Linden, NJ, odznaczył Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydencką Parę po Muzeum Oręża Polskiego oprowadza Teofil Lachowicz (przy Prezydencie), archiwista i redaktor miesięcznika „Weteran”, który ofiarował dostojnym gościom sponsorowany przez Okręg 2. SWAP dokumentalny film o ochotnikach z Ameryki do Błękitnej Armii pt. *Niechciani żołnierze*

Uroczyste spotkanie w kameralnym gronie, które prowadził konsul Mateusz Gmura, rozpoczął wspólny śpiew polskiego hymnu a cappella. Granatowe marynarki, z miniaturką Krzyża Pamiątkowego w klapie, i niebieskie krawaty wyróżniały przedstawicieli Okręgu 2. SWAP (Nowy Jork i New Jersey), Okręgu 4. SWAP (Connecticut) i Okręgu 10. SWAP (Pennsylvania) z następujących placówek: Pl. Nr

21/201 w Nowym Jorku, NY; Pl. Nr 123 w Nowym Jorku, NY; Pl. Nr 36 w Clifton, NJ; Pl. Nr 81 w Trenton, NJ; Pl. Nr 24 w Bridgeport, CT; Pl. Nr 111 w New Britain, CT; Pl. Nr 12 w Bensalem, PA.

W imieniu stowarzyszenia, p.o. komendant naczelny SWAP Tadeusz Antoniak serdecznie przywitał Prezydenta RP Andrzeja Dudę i Pierwszą Damę Polski; sekretarza stanu i szefa Biura ds. kontaktów z Polakami za granicą Adama Kwiatkowskiego; sekretarza stanu i szefa Biura Polityki Międzynarodowej Jakuba Kumocha; Ambasadora przy Stałej Misji RP przy ONZ Krzysztofa Szczerskiego; Ambasadora RP w Stanach Zjednoczonych Piotra Wilczka, Konsula Generalnego RP w Nowym Jorku Adriana Kubickiego, naczelną prezeskę Zarządu Głównego Korpusu Pomocniczego Pań Helenę Knapczyk, kolegów weteranów i innych gości.

Podczas uroczystego przywitania dostojnych gości, komendant Tadeusz Antoniak mówi o młodych ludziach w szeregach SWAP, którzy kontynuują służbę swoich poprzedników–weteranów, dla ojczyzny

„W odróżnieniu od tych weteranów, którzy rzucili na stos swój życia los, począwszy od Błękitnej Armii po żołnierzy 2. wojny światowej, naszym obowiązkiem jest dbanie o pamięć i przekazywanie tej pamięci następnym pokoleniom” – powiedział komendant Antoniak.

Komendant podkreślił, że dziś młodzi ludzie kontynuują służbę ojczyźnie swoich poprzedników: żołnierzy Błękitnej Armii, weteranów 2. wojny światowej, Powstańców Warszawskich, Żołnierzy Niezłomnych. Do organizacji należą m.in. ich synowie, jak na przykład Marek Chrościelewski, adiutant generalny SWAP.

Na koniec przywitania wyraził wdzięczność Prezydenckiej Parze za odwiedzin: „Obecność Państwa w naszej siedzibie świadczy o tym, że nasza praca jest doceniana również w Polsce”.

Z okazji stulecia istnienia organizacji, Prezydent Duda dokonał symbolicznego przekazania polskiej flagi państwowej na ręce p.o. komendanta naczelnego SWAP Tadeusza Antoniaka, który podziękował w imieniu ponad czterystu członków SWAP rozsianych po Stanach Zjednoczonych.

Prezydent RP Andrzej Duda wręcza polską flagę państwową na ręce p.o. komendanta naczelnego SWAP Tadeusza Antoniaka

Prezydent Duda rozpoczął swą mowę od słów: „Ogromnie się cieszymy, z Agatą, że możemy być ponownie u Państwa i podziwiać siedzibę stowarzyszenia, tym razem wyremontowaną, piękną, pachnącą świeżym drewnem. Te prace modernizacyjne, ten obecny wygląd stowarzyszenia pokazuje, że stowarzyszenie żyje, że trwa, że funkcjonuje”.

Prezydent okazał zadowolenie z faktu, że młodzi ludzie wstępują w szeregi SWAP: „Jak widać dzisiaj młodzież zajmuje się sprawami stowarzyszenia, to cieszy, bo to oznacza dynamikę prowadzenia, a stowarzyszenie ma swoje lata. Proszę tym razem bezpośrednio przyjąć ode mnie gratulacje i najlepsze życzenia na kolejne sto lat”.

Wyraził także przekonanie, że „Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej zawsze będzie istniało, bo wierzę głęboko, że zawsze będzie istniała Armia Polska, że zawsze będzie istniało Wojsko Polskie w wolnej suwerennej i niepodległej Rzeczypospolitej. Ludzie będą się przemieszczali, będą przyjeżdżali do Stanów Zjednoczonych i, mam nadzieję, żołnierze Polskiego Wojska będą współtworzyli to stowarzyszenie”.

Prezydent Duda odniósł się do Czynu Zbrojnego Wychodźstwa Polskiego w Ameryce, fundamentu SWAP: „Stowarzyszenie ma swą wielką symbolikę, poczynając od Błękitnej Armii generała Hallera. Mieliśmy z żoną niezwykle okazję modlić się na grobach Polaków pochowanych w Niagara-on-the-Lake w Kanadzie, tych, którzy nie dotarli do wolnej Polski. Groby te są świadectwem tej wielkiej historii”.

W kontekście ochotników z Ameryki, Prezydent przypomniał, że za cztery lata Korpus Pomocniczy Pań przy SWAP będzie obchodzić 100. rocznicę swego istnienia.

„Niech polska flaga wam łopocze i będzie symbolem obecności Rzeczypospolitej i niech przypomina wam ojczyznę i niech wam przynosi szczęście” – zakończył Prezydent, i otrzymał głośne oklaski.

Podczas krótkiej sesji wspólnych zdjęć i rozmów, dyrektor wykonawczy Fundacji SWAP Andrzej Maciejewicz wręczył Pierwszej Damie polskie i angielskie wydanie książki o Agnieszce Wiśle, współzałożycielce SWAP i głównej założycielce Korpusu Pomocniczego Pań: „Agnieszka Wisła i działalność Polek w Ameryce na rzecz ochotników i weteranów Błękitnej Armii” (SWAP, 2015) autorstwa Anitty Maksymowicz oraz „Agnieszka Wisła and the Blue Army: The Efforts of Polish Women

in America on Behalf of the Polish Volunteers and Veterans of World War I” (PAVA, 2019) w przekładzie Alberta Juszcza.

Pierwsza Dama Polski Agata Kornhauser-Duda otrzymuje od dyrektora wykonawczego Fundacji SWAP Andrzeja Maciejewicza książki o Agnieszce Wiśle w języku polskim i angielskim

Namacalnym zabytkiem po Agnieszce Wiśle, działaczce polonijnej o wielu talentach, był stojący obok flag, polskiej i amerykańskiej, imponujący sztandar SWAP, który Agnieszka Wiśla własnoręcznie wyszyła w 1923 roku.

Wrażeniami ze spotkania w „żołnierskim podekscytowaniu” dzielili się koledzy Grzegorz Głowacz z Pl. Nr 36 w Clifton, NJ i Zbigniew Wrzos z Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego SWAP, mówiąc z uznaniem dla zaangażowania Prezydenta Dudy w utrzymywaniu polskiego dziedzictwa.

Konsul Mateusz Gmura, który z ramienia Konsulatu Generalnego w Nowym Jorku współorganizował poprzednią wizytę Pary Prezydenckiej w Domu Weterana w 2018 r. podsumował: „Jest to sygnał, że Prezydent Polski szanuje polską historię i tych, którzy ją przekazują następnym pokoleniom, Polakom anglojęzycznym i Amerykanom. Dzisiejsze pojawienie się potwierdza chęć ponownego zwrócenia uwagi na tę instytucję w Polsce”.

Misja SWAP-u jako historycznego łącznika wyraźnie dominowała w zapatrywaniach uczestników spotkania, a zwłaszcza w opinii polskiego prezydenta.

Zapytany o walory, które przemawiają najsilniej będąc w siedzibie SWAP, Prezydent Duda odparł z entuzjazmem: „Tu są zabytki po naszych żołnierzach, mundury, fotografie, dokumenty, relacje żołnierskie. Działanie stowarzyszenia służy pielęgnowaniu pamięci, a pamięć jest kluczowa”.

Zbiorowa zdjęcie na zakończenie spotkania z Parą Prezydencką. Fot. Wojciech Maślanka

Tekst: Katarzyna Buczkowska
Zdjęcia: Zygmunt Bielski, Wojciech Maślanka